

**BEDRE UDDANNELSER
OG FLERE MULIGHEDER**

VENSTRE

Mere frihed. Flere muligheder

BEDRE UDDANNELSER OG FLERE MULIGHEDER

Venstre vil investere i uddannelse. Der er brug for mere fleksible uddannelser, højere uddannelses kvalitet og en tættere forbindelse til arbejdslivet. Det skal give de studerende mere frihed, bedre uddannelser og flere muligheder.

Venstre har længe kæmpet for, at der skal være flere uddannelsesveje for de unge, så de får flere muligheder. Vi har også foreslået at gøre det nemmere og mere fleksibelt at arbejde ved siden af studierne.

Med dette udspil går vi skridtet videre og foreslår en egentlig reform af uddannelsessystemet.

Samtidig vil Venstre investere massivt i udvalgte uddannelsesområder, der er helt afgørende for erhvervslivets grønne omstilling og velfærdssamfundets evne til at følge med udviklingen i de kommende år.

Danmark står i disse år overfor store udfordringer, der truer vores velfærd og økonomi. Stigende renter og inflation presser den danske økonomi, og Europa kan være på vej mod en recession. Derfor er der brug for, at vi bruger hver eneste krone på den bedst tænkelige måde. Danmark har i flere år brugt flere penge på studieunderstøttelse på de videregående uddannelser, end vi har brugt på de videregående uddannelser i sig selv.¹ Det er en ubalance, som Venstre har som ambition at tippe til fordel for investeringer i uddannelse. Derfor foreslår Venstre at investere penge fra det 6. SU-år i uddannelse. Vi vil i alt investere 1,2 mia. kr. ekstra årligt i uddannelse.

Med en afskaffelse af det 6. SU-år finder Venstre det ikke nødvendigt at omlægge SU'en til lån, sådan som nogle har foreslået. Det er de studerendes garanti for, at der er ro om deres økonomi.

Venstre ønsker også at give studerende mulighed for at arbejde mere i sommermånederne uden at blive modregnet i SU'en.² Dermed vil studerende i fremtiden kunne få en højere årlig indkomst, imens de læser, samtidig med at de kan have studierelevant beskæftigelse.

Der er brug for nytænkning – og flere muligheder til studerende

Overgangen fra studie til arbejdsliv kan være svær. Senest har en undersøgelse fx vist, at fire ud af 10 af nyuddannede akademikere oplever den overgang som svær.³

Det er i sig selv ærgerligt for den nyuddannede, hvis man oplever ikke at være klædt ordentlig på til arbejdslivet. Men det er også udtryk for, at sammenhængen ikke er god nok mellem det, de unge bliver uddannet i, og de kompetencer som erhvervslivet efterspørger.

I april 2022 præsenterede Reformkommissionen sine uddannelses anbefalinger, bl.a. til hvordan vi skaber et mere fleksibelt uddannelsessystem på vores kandidatuddannelser.⁴ Venstre lytter til kommissionens anbefalinger og foreslår derfor en reform af kandidatdelen på de lange videregående uddannelser.

En reform af kandidatuddannelserne vil give de studerende på alle landets længere videregående uddannelser mere fleksibilitet og bedre muligheder for at tilrettelægge deres uddannelse efter egne behov og ønsker.

BEDRE UDDANNELSER OG FLERE MULIGHEDER

Venstre løfter en række vigtige uddannelser

Der er behov for at investere i uddannelse. Venstre ønsker som minimum et løft af erhvervsuddannelserne, STEM-uddannelserne og uddannelser, der er vigtige for bl.a. sundhedsområdet og børn, såsom sygeplejerske, lærer og pædagog. Venstre ser disse områder som essentielle for at skabe sammenhæng og vækst i det danske samfund. Det gælder både ift. at sikre det nødvendige antal undervisningstimer og den rette kvalitet.

Senest har Venstre været med til at sikre et løft af læreruddannelsen, som bl.a. også medfører flere undervisningstimer.⁵ Men dette er ikke nok, og på fx pædagog- og sygeplejerskeuddannelserne er der behov for lignende kvalitetsløft.

Med denne plan lægger vi os ikke fast på, hvordan hver enkelt krone til uddannelsesforbedringer skal bruges. Forslagene skal ses som en åben invitation til dialog med uddannelsesinstitutioner og aktører samt ikke mindst de partier, der ønsker at være med til at gennemføre et kvalitetsløft.

Venstres plan for mere fleksible uddannelser og højere uddannelseskvalitet

1. Reform af kandidatuddannelserne og øget tilskud til uddannelserne
2. Kvalitetsløft af erhvervsuddannelserne
3. Kvalitetsløft af videregående uddannelser

Venstre foreslår samlet set at investere 1,2 mia. kr. ekstra årligt mere i uddannelsesområdet.

1. REFORM AF KANDIDATUDDANNELSERNE OG ØGET TILSKUD TIL UDDANNELSERNE

I april 2022 præsenterede Reformkommissionen sine anbefalinger til en reform af uddannelses-systemet. Venstres forslag om en reform af kandidatuddannelserne og øget tilskud til uddannelserne baseres i høj grad på kommissionens anbefalinger. Reformkommissionen ser eksplicit øget fleksibilitet og flere valgmuligheder som vejen til bedre uddannelser – en analyse som Venstre deler. Venstre ønsker, at akademiske bachelorer skal have forskellige muligheder for at blive kandidater efterfølgende. For den rigtige uddannelsesvej er ikke ens for alle.

På den baggrund foreslår Venstre følgende reform af kandidatuddannelserne:

En del af de nuværende toårige kandidatuddannelser omlægges, så der etableres fler-sporede kandidatuddannelsesveje. Akademiske bachelorer skal fremover stilles over for fire mulige veje til en kandidatgrad:

1. En 75 ECTS kandidatuddannelse på 1 kalenderår
2. En 75 ECTS erhvervskandidatuddannelse på 2 eller flere kalenderår
3. En 120 ECTS erhvervskandidatuddannelse på 4 eller flere kalenderår
4. En 120 ECTS specialistkandidatuddannelse på 2 kalenderår

Den 1-årige kandidatuddannelse vil være et supplement til specialistkandidatuddannelsen, så den studerende kan vælge den uddannelse, der passer bedst til deres uddannelsesvej. Erhvervskandidatuddannelserne, som kan gennemføres på deltid, er betinget af beskæftigelse.

Et særligt forhold gør sig gældende ift. medicinstudiet, der i dag varer længere end de sædvanlige fem studieår. Venstre ønsker ikke at ændre på medicinstudiet, med mindre grundig inddragelse af sektoren betyder, at vi kan garantere den fortsatte høje kvalitet af medicinstudiet.

Fakta – Reformkommissionens forslag til nye kandidatuddannelser:

De toårige 120 ECTS specialistkandidatuddannelser vil være en videreførelse af de eksisterende toårige kandidatuddannelser. Fokus vil være akademisk specialisering, enten fordi man vil forfølge en forskerkarriere eller har sigte på en del af arbejdsmarkedet, hvor der er brug for dyb akademisk specialisering eller konkrete professioner.

De etårige 75 ECTS kandidatuddannelser skal have samme afsæt som de toårige specialistkandidatuddannelser, men adskiller sig ved i højere grad at lægge op til, at de studerende uddanner sig bredere i stedet for at specialisere sig yderligere. Det skal fortsat være forskningsbaserede uddannelser, men der skal være et større fokus rettet mod arbejdsmarkedet. Det betyder blandt andet, at indholdet af uddannelserne skal være mindre rettet mod en karriere i forskningsverdenen og mere rettet mod viden og kundskaber, der er relevante for det brede arbejdsmarked.

Erhvervskandidatuddannelserne svarer i sit indhold til fuldtidskandidaterne, men tilrettelægges på deltid og er betinget af relevant beskæftigelse. Det betyder, at en erhvervskandidat, der svarer til en toårig kandidatuddannelse på 120 ECTS, gennemføres på deltid. På samme måde er den etårige erhvervskandidatuddannelse på 60 ECTS efterfulgt af en afsluttende opgave på ca. 15 ECTS et deltidsstudium, der typisk vil tage to år eller mere.

Kilde: Reformkommissionen – Nye reformveje 1.

1 REFORM AF KANDIDATUDDANNELSERNE OG ØGET TILSKUD TIL UDDANNELSERNE

Venstre følger Reformkommissionen anbefalinger ift., hvordan tilskuddet skal skrues sammen i de nye uddannelser⁶ og foreslår på den baggrund:

- 30 pct. højere uddannelsestaxameter til de nye etårige kandidatuddannelser. Dette skal sikre flere undervisningstimer og flere praksisrettede aktiviteter, sådan at uddannelserne opretholder en høj kvalitet.
- 50 pct. højere uddannelsestaxameter til erhvervs kandidatuddannelser. Pengene skal bl.a. bruges til at udvikle uddannelserne og partnerskaber med erhvervslivet.
- 60 pct. højere beskæftigelsestilskud til universiteterne. Det højere beskæftigelsestilskud skal sikre, at institutionerne udvikler uddannelser med gode beskæftigelsesperspektiver.
- Flere midler til at udvikle uddannelserne, skabe bedre kobling mellem bachelor- og kandidatuddannelserne og flere timer.

Hvilke og hvor mange uddannelser som skal indrettes til hhv. 1-årige og 2-årige kandidatuddannelser, samt erhvervs kandidatuddannelser, vil bero på en tæt inddragelse af uddannelsesinstitutionerne, og andre relevante aktører.

Venstre vil afsætte 200 mio. kr. årligt til at udvikle erhvervs kandidatuddannelser og 1-årige kandidatuddannelser.

2 400 MIO. KR. ÅRLIGT TIL AT STYRKE KVALITETEN AF ERHVERVSUDDANNELSERNE

Det er nødvendigt, at vi løfter kvaliteten på erhvervsuddannelserne for at sikre, at de fortsat kan tiltrække unge mennesker og er relevante ift. erhvervslivets efterspørgsel.

Venstre ønsker at afsætte 400 mio. kr. til et kvalitetsløft af erhvervsuddannelserne. Herunder foreslår Venstre specifikt, at der afsættes 150 mio. kr. til en ny udstyrspulje. Der bør desuden afsættes et betydeligt millionbeløb til at sikre, at erhvervsuddannelserne uddanner med henblik på de kompetencer som kræves i forbindelse med den grønne omstilling. Venstre ønsker også en stærkere kobling mellem skole og praktik.

Den samlede udmøntning af de 400 mio. kr. vil bero på dialog med erhvervsuddannelserne og erhvervslivet ift. at sikre en høj kvalitet.

3 600 MIO. KR. ÅRLIGT TIL LØFT AF VIDEREGÅENDE UDDANNELSER

Venstre ønsker at investere i et bredt løft på videregående uddannelser. Den præcise fordeling vil blive fastlagt i dialog med uddannelsesinstitutionerne, men Venstre ønsker bl.a. et løft af STEM-uddannelserne og de store mellemlange videregående uddannelser rettet mod sundhed og børn.

STEM-området spiller en stadig større betydning for Danmark både ift. den grønne omstilling og vores voksende life scienceindustri. Derfor ønsker Venstre at styrke undervisningskvaliteten på STEM, der skal bygge på et bedre samspil mellem teori og praksis.

Venstre har desuden givet danskerne et velfærdslofte. Det betyder, at velfærden skal følge med, når vi bliver flere børn og ældre. En forudsætning for, at vi kan opretholde en solid velfærd i Danmark, er selvfølgelig, at der er tilstrækkeligt mange sygeplejersker, lærere og pædagoger med de rette kompetencer.

Venstre mener, at der er behov for et mærkbart løft af kvaliteten på disse uddannelser for at sikre, at flere søger ind og færre dropper ud. Venstre ønsker derfor at afsætte midler til kvalitetsforbedringer, herunder flere undervisningstimer og mere feedback, på uddannelserne med henblik på at tiltrække flere studerende og fastholde dem på uddannelserne.

FINANSIERING

Venstre foreslår at afskaffe det 6. SU-år og bruge hele provenuet på at investere i uddannelse.

Antallet af SU-klip tildeles ud fra uddannelsens længde (normerede tid). Der er i dag en overordnet ramme på 70 SU-klip, som man højst kan få til videregående uddannelser. De 70 klip svarer til 70 måneders SU – det vil sige en eller flere uddannelser på i alt seks studieår (fem år og 10 måneder).⁷

En afskaffelse af det 6. SU-år vil svare til en reduktion i SU-klip fra 70 til 58 (4 år og 10 måneder). Det vil, iflg. Finansministeriet, give et samlet provenu på 1,2 mia. kr. årligt (fuldt indfaset og efter tilbageløb og adfærd) at afskaffe det 6. SU-år.⁸ Hele provenuet vil vi bruge til at sikre bedre uddannelser og flere muligheder med dette udspil.

KILDER

- ¹ Dansk Industri: "[DI: SU-reform skal øge arbejdsudbud og skaffe penge til kvalitetsløft af uddannelser](#)", 22. august 2022.
- ² Berlingske: "[Ellemann vil lette presset for unge studerende. Nu vil han have flere til at tage et fritids- og studiejob](#)", 19. juli 2022.
- ³ Berlingske: "[Akademikere har svært ved at bruge deres uddannelse](#)", 6. september 2022.
- ⁴ Reformkommissionen: "[Nye Reformveje 1](#)", 6. april 2022.
- ⁵ Uddannelses- og Forskningsministeriet: "[Aftale på plads om ny og bedre læreruddannelse: Flere timer, mere praktik og større økonomi](#)", 13. september 2022.
- ⁶ Reformkommissionen: "[Nye Reformveje 1](#)", 6. april 2022.
- ⁷ Bemærk at enkelte uddannelser er normeret til mere end 4 år og 10 måneder. De vil i fald bibeholde de SU-klip, som skal til for at matche uddannelsernes længde.
- ⁸ FT2020/21: "[FIU alm. del, endeligt svar på spg. 250](#)", 20. april 2021.

VENSTRE